

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

IV. Practicæ Resolutiones circa præfata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

CAPVT IV.

Praxis circa materiam de usuris ex Societatis
I E S V Doctoribus.

29. Dixisti, ad rationem usurae requiri, ut aliquid exigatur ultra sortem. Vnde quoties exigitur sola fors, quamuis mutetur valor rei non erit usura: rogo igitur, an sciens pecunia valorem breui diminuendum, possim illam alicui mutuare cum pacto, ut mihi iuxta valorem praesentem reddatur? Negat Azor. riuus. Sed alij licitum esse docent, quemadmodum qui sciret rem aliquam sibi perituram, nisi vendat potest illam licite vendere. Ego autem Azorio sub scribo, nisi mercium qualitas & pecunia periculum proximum aduertatur; quia genus furci est pecunia tradere, quod breui aut peribit omnino, aut eius pretium est imminuendum.

30. Scio ad usuram requiri, ut res qua pro mutuo accipitur, sit pretio aestimabilis: rogo, an dare aliquid mutuo cum pacto, quod mutuatarius statim remutuet, aut aliquid iusto pretio vendat, praedium locet, &c. erit usura? Minimè; quia illa obligatio non est pretio aestimabilis. Reginaldus tom. 2. lib. 2. 5. cap. 11. n. 198. Attamen Rebellus p. 2. lib. 8. q. 4. n. 20. contra rium asseruit. Regin. Rebell.

31. Mutuat Antonius Petro cum pacto, ut statim conferatur à mutuatario beneficium, non in pretium, sed in gratitudinem: an sit usura? Non; quia talis obligatio breui durat, ac proinde non est pretio aestimabilis. Ex mente Salas de Salas. usur. dub. 9. num. 4.

32. Usura ne mutuare cum pacto, ut mutuatarius remutet, cum mutuans indigebit, aut ad suum molendinum frumenta mittat, aut suas frequentet scholas? Respondet Salas citat. non esse usuram, si à mutuataria absque vlllo incommodo praestari possunt.

33. Est ne usura aliquid sperare ex mutuo, non ex iustitia, sed ex amicitia, aut gratitudine? Dixi non esse usuram, nisi expectetur aliquid ex mutuo vi mutui, & cum ciuili obligatione. Vnde sperare per mutuum, amicitiam, vel aliquod donum ex gratitudine mutuatarij, non est usura mentalis: nec tale donum ex tali obligatione exigere, est usura realis, quia actus internus & externus sunt eiuldem bonitatis, aut malitiae. Molina tom. 2. d. 305. n. 6.

34. *Potest ne mutuans aliquid accipere pro lucro cessante?* Potest; quia non accipit vi mutui. At vt licitè possit accipi lucrum cessans, pecunia debet esse negotiationi exposita ab eo, qui non habet aliam, cum qua negotientur, & quod probabiliter acquirendum sit lucrum. Profectò *Lessius lib. 9. d. 2. dub. 11. num. 97.* hanc mutuantibus regulam præscripsit: mutuans tantum remittat mutuatario ex lucro cessante, quantum ipse dedisset pro contractu assecurationis talis lucri. Vnde qui lucratus esset quindecim, pro quorum assecuratione solueret quinque potest à mutuatario exigere decem.

35. *Mutuam aliquid accipit vi mutui ex ignorantia, excusmans licitum esse accipere, cum alioqui non mutuasset, sed aliam contractum licitum celebrasset: potest ne, re cognita, acceptum retinere in compensationem lucri cessantis ex tali contractu licito, quem alias celebrasset?* Ait *Lessius lib. 2. cap. 20. dub. 10.* non licere, nisi expressisset, se velle contrahere omni meliori bono, quo possit; quia bona fides non potest contractum iniustum iustificare. Verùm *Tannerus 2. 2. d. 4. quæst. 7. dub. 1. num. 99.* & *Saa verbo usura,* licitum esse docent; quia præsumitur mutuans omni meliori modo lucrum accipere voluisse: & mutuatarius consensisse saltem implicite ad præstandum lucrum, & seruandum mutuantem indemnem, dum aliunde non constat oppositum.

36. *Accipere potest aliquid à mutuante, eo quod se priuat facultate repetendi mutuam pecuniam usque ad certum tempus?* Negat *Molina tom. 2. tract. 2. d. 308. n. 8.* quia huiusmodi priuatio est beneficium meræ liberalitatis, vnde mutuans non inducit super se obligationem aliquam, quæ aliquo lucro debeat compensari. At alij contrarium asserunt, quia omnis obligatio civilis est pretio æstimabilis, nec talis onus indebitum debet mutuans gratis subire.

37. *An sit usura crimen misti fori?* Afferit *Saa* ad vtrumque iudicem Ecclesiasticum & secularem pertinere: siue quæstio sit de facto, v.g. an contractus celebratus sit, vel ne, seu de iure, v.g. an contractus celebratus sit usurarius, vel ne. Alij affirmarunt, ad solum Ecclesiasticum iudicem attingere, quando de iure est quæstio.

38. *Quòdnam peccatum est usura?* Aliqui asserunt mortale, non admittit enim usura materiæ paruitatem. Profectò *venia Doctorum, non credidero usuram in quavis materia, hæresis, ac Magia, computandam.*

39. *Bona fide quis celebravit usurarium contractum quem cum cognouit iniquum, alium iustum celebravit: potest ne aliquid*

Less.

Lessius.

Tanner.

Saa.

Molin.

Saa.

quid lucri retinere? Quidam probabile ex Saa affirmat posse Saa. illum tantum lucri retinere quantum per contractum licitum acquisissent si licite ab initio contractus iniretur.

40. An Chirographa immatura minori precio possint emi? v. gr. ius ad centum aureos soluendos intra annum possit nunc emi nonaginta & sex aureis? Probabile assero posse; quia pecunia praesens pluri aestimatur, quam futura. Scio tamen probabiliorem contrariam Lessij sententiam.

Less.

41. Est ne usurarius contractus, quo quis rei vendita fructus sibi seruat, donec solvatur pretium? Ex sententia Sanchez asse-

Sanch.

ro usurarium non esse, quamvis neque emptor sit in mora soluendi neque venditor ex pretio statim soluto aliquid esset lucraturus.

42. Est ne hic contractus usurarius? Do tibi mutuo centum aureos, ut mihi vicissim mutues centum modios tritici. Affirmat Laymanus usurarium non esse; quia haec obligatio imposta mutuuario parum est onerosa.

Laym.

43. Erit ne usura, si mutuans deducat in pactum: ut mutuarius statim emat, vendat, remutuet, &c. Idem Layman liberat ab usura; quia ita mutuans nullam, causa mutui, imponit obligationem pretio aestimabilem, cum mutuarius non maneat in posterum ad aliquid obligatus, neq; amittat suam libertatem vendendi, emendi, vel mutuandi in posterum. Ego quidem si libertas adstringatur usurarium esse pactum affirmo; si non illigatur cum Laymano sentio.

Laym.

44. An sit usura aliquod donum, vel munus à mutuuario accipere, ad quod dandum fuit excitatus à mutuante? Ex Molina placito negatiue respondeo; quia illud munus vi mutui non exigitur, neque ex debito iustitiae, cum nullum interuenit pactum, sed tantum ex gratitudine.

Molin.

45. Potest ne quis sumere mutuum ab usurario sub usuris non tantum ad necessaria, sed etiam ad superflua, v. gr. conuiuia, torneamenta, &c. iuxta exigentiam status? Potest; (vti asserit Sanchez) quia non videtur malitiae usurarij cooperari. Imò etiam si ad vana, & omnino inutilia dictam pecuniam peteret, solum veniali crimine foedaretur.

Sanch.

46. Usurarius qui nulla alia habet bona nisi restitutioni obnoxia, si donet, aut in dotem det, est ne obligatus soluere? Toletus asserit non teneri; quia usurarum non transfertur dominium.

Tolet.

47. Bona fide quis accipit aliquid tanquam donatum, comperit autem postea esse datum pro mutuo: quid praestandum? Ex Tolet respondeo teneri restituere, quantum factus est locupletior, nisi praescripisset.

Tolet.

48. Tenetur

48. *Tenetur ne restituere Notarius, qui facit instrumentum usurarij manifesti contra formam cap. Quamquam, de usuris, in 6.*

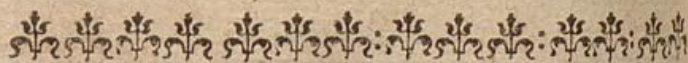
Molin. Respondet *Molina* negatiuè; quia huiusmodi instrumentum est ipso iure nullum. Addit neque ad restitutionem teneri inducendū fœnerarium ad fœnerandum in gratiam fœneratarij indigentis.

49. *Plures haeredes usurarij tenentur ne in integrum restituant*

Molin. Ex *Molina* respondeo solum pro rata teneri, scilicet qui est ex dimidio hæres, dimidium debiti: qui ex tertio, tertiam partem; etiam si alij non restituant. Si quæ tamen res mutuatarij eadem superest, eam restituere tenetur quicumque habet, ex eiusdem *Doctoris* sententia.

50. *Iurauit quis non repetere usuras: tenetur ne? Poterit Ecclesia denunciare, & ipsa cogere restitui. Quid si iurauit non denunciare? Non tenet iuramentum; quia de re illicita.*

Saa. Sic *Saa.*

EXAMEN VI.

De Iustitia & iure, circa materiam primam de Contractibus onerosis, scilicet de Emptione & Venditione.

CAPVT PRIMVM.

Quid, & quotuplex Venditio, & circa quas res versetur.

1. *Contractuum onerosorum primus est emptio. Quidnam est? Permutatio quadam, hoc est vicaria præstatio vnius pro alio; quæ in his consistit, quæ vendi possunt: & tunc perfecta censetur, quando vtraque ex parte facta est traditio.*

2. *Quidnam igitur contractus est emptio & venditio? Emptio quidem contractus est, qui consensu perficitur pretij pro mercede; venditio autem mercis pro pretio. Est in vtriusque contrahentis bonum, & per illum dominium transfertur. Si duobus vendatur, debetur primo; nisi secundo traditur.*

3. *Quid arrhus operatur? Si descendit emptor à contractu, illam amittit venditori. Si venditor, eam reddit, & tantumdem de suis bonis amittit emptori.*